

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання вченої ради
Українського державного
університету залізничного
транспорту

«30» травня 2017 р. № 4

(В редакції після перегляду.
Протокол засідання вченої ради
Українського державного
університету залізничного транспорту
«30» серпня 2024 р. № 7)

Ввести в дію
3.2024/2025 навчального року

Сергій ПАНЧЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО»**

**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ**

**07 Управління та адміністрування
076 Підприємництво та торгівля**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ**

**1-й
бакалавр**

Харків – 2024

Преамбула

Законом України «Про вищу освіту» установлено, що:

1) освітньо-професійна програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

2) стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;

перелік обов'язкових компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

форми атестації здобувачів вищої освіти;

вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії);

вимоги професійних стандартів (за їх наявності);

3) освітня програма повинна містити:

перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність;

вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти;

4) заклад вищої освіти на підставі відповідної освітньої програми розробляє навчальний план, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання. На основі навчального плану у визначеному закладом вищої освіти порядку для кожного здобувача вищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік.

Осьвітньо-професійну програму «Підприємництво» в редакції після перегляду:

1) розроблено на основі Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 076 — Підприємництво та торгівля галузі знань 07 – Управління та адміністрування, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.07.2024 р. № 963 робочою групою кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту у складі:

**УТКІНА
Юлія Миколаївна**

– доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом ,
канд. екон. наук, керівник групи;

**КАЛИЧЕВА
Наталія Євгеніївна**

– професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом ,
доктор. екон. наук;

**НАЗАРЕНКО
Ірина Леонідівна**

– доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом ,
канд. екон. наук;

з залученням та врахуванням позицій і потреб таких стейкхолдерів:

**САВВОВ
Антон Іванович**

– гендиректор ПП "СХІДНО-УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БІЗНЕСУ"

**КУРОПАТЕНКО
Олександр Миколайович**

– начальник структурного підрозділу “Служба приміських пасажирських перевезень” регіональної філії "Південна залізниця"

**ЧУВІЛОВ
Микола Анатолійович**

– директор ТОВ «Взуття- Опт 5»

2) схвалено на засіданні:

кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом від 28 серпня 2024 р. (протокол № 1);

методичну експертизу здійснювала:

науково-методична комісія економічного факультету від 29 серпня 2024 р. (протокол № 1);

вченої ради економічного факультету від 29 серпня 2024 р. (протокол № 1);

3) затверджено на засіданні вченої ради Українського державного університету залізничного транспорту від 30 серпня 2024 р. (протокол № 7).

1. Профіль освітньо-професійної програми «Підприємництво»

1.1. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр підприємництва та торгівлі
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 076 Підприємництво та торгівля Освітня програма – Підприємництво
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення: діяльність з організації та функціонування підприємницьких та торговельних структур, яка здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів, у тому числі для транспортної галузі.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва та торгівлі, у тому числі для транспортної галузі.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва та торгівлі й методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких і торговельних структур.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких і торговельних структур.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання торгівлі та/або підприємницької діяльності, спеціалізоване програмне забезпечення.</p>

Академічні та професійні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників	Працевлаштування на підприємствах усіх видів економічної діяльності у сфері торгівлі та бізнесу. Індивідуальна підприємницька діяльність
Кількість семестрів/років навчання	8 / 4 (4 / 2)

1.2. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою: наявність повної загальної середньої освіти, освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста).

1.3. Кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання освітньо-професійної програми становить 240 кредитів ЄКТС.

Мінімум 50 відсотків обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за освітньо-професійною програмою (спеціальністю), визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 – Управління та адміністрування, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.07.2024 р. № 963.

Обсяг дисциплін вільного вибору студентів має становити не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

1.4. Очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти

1	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.		
2	Загальні компетентності	ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
		ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	
		ЗК3	Здатність спілкуватися держаною мовою усно та	

			письмово
		ЗК4	Здатність спілкуватися іноземною мовою
		ЗК5	Навики використання інформаційних та комунікаційних технологій
		ЗК6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
		ЗК7	Здатність працювати в команді.
		ЗК8	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість
		ЗК9	Прагнення до збереження навколошнього середовища
		ЗК10	Здатність діяти відповідально та свідомо.
		ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
		ЗК12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
		ЗК13	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
3	Спеціальні компетенції	СК1	Критичне осмислення теоретичних зasad підприємницької та торговельної діяльності.
		СК2	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.
		СК3	Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.
		СК4	Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.
		СК5	Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та

		торговельній діяльності.
	СК6	Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог з нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі.
	СК7	Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.
	СК8	Здатність застосовувати основи основ обліку та оподаткування в підприємницькій і торговельній діяльності.
	СК9	Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур.
	СК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Результати навчання		
РН1	Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.	
РН2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.	
РН3	Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.	
РН4	Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва і торгівлі.	
РН5	Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.	
РН6	Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.	
РН7	Демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності та брати відповідальність за результати.	
РН8	Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколошнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких та торговельних структур.	
РН9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю	

	забезпечення сталого розвитку України, її зміщення як демотичної, соціальної та правової держави
PH10	Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
PH11	Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці
PH12	Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення підприємницьких та торговельних структур.
PH13	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.
PH14	Застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій та торговельній діяльності.
PH15	Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.
PH16	Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати на практиці.
PH17	Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
PH18	Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій та торговельній діяльності.
PH19	Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури та діючих правових норм.
PH20	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.
PH21	Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброочесності в підприємницькій та торговельній діяльності

Відповідність результатів навчання та компетентностей наведена в таблиці 1, відповідність результатів навчання та освітніх компонент – в таблиці 2.

2. Перелік освітніх компонентів та їх логічна послідовність

Назва циклів дисциплін		кількість кредитів ЄКТС	форма підсумк. контролю
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK.1	Фізвиховання		Залік
OK.2	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
OK.3	Історія України та української культури	3	Екзамен
OK.4	Іноземна мова	4	Екзамен
OK.5	Філософія	3	Екзамен
OK.6	Політична економія	5	Екзамен
OK.7	Мікроекономіка	5	Екзамен

OK.8	Макроекономіка	5	Екзамен
OK.9	Вища та прикладна математика	9	Залік
OK.10	Оптимізаційні методи і моделі	5	Залік
OK.11	Економетрика	4	Екзамен
OK.12	Інформатика	7	Екзамен
OK.13	Право	3	Залік
OK.14	Економічна психологія	4	Залік
OK.15	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків	4	Екзамен
OK.16	Системи технології залізничного транспорту	3	Залік
OK.17	Єдина транспортна система	3	Залік
OK.18	Мова навчання та соціально-побутового спілкування		Екзамен
OK.19	Практикум з іноземної мов		Залік
Всього за цикл:		69	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>			
OK.20	Економіка підприємства	11	Екзамен
OK.21	Менеджмент	3	Екзамен
OK.22	Маркетинг	3	Екзамен
OK.23	Гроші та кредит	4	Екзамен
OK.24	Фінанси	3	Екзамен
OK.25	Бухгалтерський облік	4	Екзамен
OK.26	Економіка праці і соціально-трудові відносини	5	Екзамен
OK.27	Міжнародне управління бізнесом (англ.мова)	3	Екзамен
OK.28	Статистика	4	Екзамен
OK.29	Основи бізнесу	4	Залік
OK.30	Регіональна економіка	5	Екзамен
OK.31	Товарознавство і комерційна діяльність	5	Екзамен
OK.32	Організація виробництва	7	Екзамен
OK.33	Економіка і організація інноваційної діяльності	5	Екзамен
OK.34	Бізнес-планування	3	Залік
OK.35	Проектний аналіз	4	Екзамен
OK.36	Економічний аналіз	4	Залік
OK.37	Вступ до фаху	3	Залік
OK.38	Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту	6	Екзамен
OK.39	Економіка вражень	3,5	Залік
OK.40	Технологія машинобудівних підприємств	4	Екзамен
OK.41	Підприємництво (англ.мова)	6	Екзамен
Всього за цикл:		100,5	
<i>1.3. Цикл навчальної та виробничої практики та атестаційного екзамену</i>			
OK.42	Навчальна практика	4	Залік
OK.43	Виробнича практика	3	Залік
OK.44	Виробнича практика	3	Залік
OK.45	Атестаційний екзамен	1,5	Екзамен
Всього за цикл:		11,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	

2. Вибіркові компоненти ОПП				
<i>2.1. Цикл загальної підготовки (12 дисциплін, загальний обсяг 36 кредитів)</i>				
BK.1.1	Дисципліна 1**	3	*	
BK.1.2	Дисципліна 2**	3	*	
BK.1.3	Дисципліна 3**	3	*	
BK.1.4	Дисципліна 4**	3	*	
BK.1.5	Дисципліна 5**	3	*	
BK.1.6	Дисципліна 6**	3	*	
BK.1.7	Дисципліна 7**	3	*	
BK.1.8	Дисципліна 8**	3	*	
BK.1.9	Дисципліна 9**	3	*	
BK.1.10	Дисципліна 10**	3	*	
BK.1.11	Дисципліна 11**	3	*	
BK.1.12	Дисципліна 12**	3	*	
Всього за цикл:		36		
<i>2.2 Цикл професійної підготовки (4 дисципліни, загальний обсяг 24 кредити)</i>				
BK.2.1	Дисципліна 1**	6	*	
BK.2.2	Дисципліна 2**	6	*	
BK.2.3	Дисципліна 3**	6	*	
BK.2.4	Дисципліна 4**	6	*	
Всього за цикл:		24		
Загальний обсяг вибіркових компонент:		60		
Всього за освітньо-професійну програму:		240		

* - форма підсумкового контролю визначається навчальним планом;

** - освітня компонента визначається за результатами вибору студентів відповідно до встановленого порядку.

Логічна послідовність вивчення освітніх компонент визначається їх черговістю за початком вивчення (для освітніх компонент, які вивчаються протягом кількох семестрів початок вивчення освітніх компонент визначається першим семестром їх вивчення). Освітні компоненти наступної черги не можуть вивчатися до або одночасно з початком вивчення освітніх компонент попередньої черги.

Черговість вивчення освітніх компонент:

1) освітні компоненти першої черги:

вища математика;

політична економія;

інформатика;

основи бізнесу;

технологія машинобудівних підприємств;

2) освітні компоненти другої черги:

мікроекономіка;

макроекономіка;

організація виробництва;

підприємництво;

практика;

3) освітні компоненти третьої черги:

економіка підприємства;

право;

економічна психологія;

маркетинг;

бізнес-планування;

практика;

4) освітня компонента четвертої черги:

підприємництво;

економіка і організація інноваційної діяльності;

товарознавство і комерційна діяльність;

економіка вражень;

практика;

5) освітня компонента п'ятої черги:

атестаційний екзамен;

б) черговість вивчення інших освітніх компонент визначається навчальним планом.

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти галузі знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 076 – Підприємництво та торгівля, затвердженого й введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.07.2024р. № 9633 та освітньою програмою.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В Українському державному університеті залізничного транспорту функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступінь вищої освіти та кваліфікацію;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти.

Таблиця 1 - Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Таблиця 2 – Матриця відповідності результатів навчання та освітніх компонент

Доцент кафедри ЕУВКБ

Юлія УТКІНА

Професор кафедри ЕУВКБ

Наталія КАЛИЧЕВА

Доцент кафедри ЕУВКБ

Ірина НАЗАРЕНКО

Голова органу студентського самоврядування
економічного факультету

Ангеліна ГУЦЕВИЧ